

لوک بارمریاں ڈھینڈی

نتھیا تے مریاں ڈھینڈی کی لوک باراج بھی لوکاں کا دِلاں ماں وِراگ کو
طوفان چاہڑھتی دسے تے اکھاں بچوں اتھرواں کا ناڑ لا کے جھولئی گو چھڑ کر
چھوڑے۔ تارنخ کا یہ زندہ بول انج بھی ماہلیاں ماں کنناں ماں ہجر و چھوڑا تے بل
بلیاس کی آواز بن کے ہستاں ناروا چھوڑیں۔ عشق کی یاہ واہ اگ ہے جس نے
تھلاں ماں چھال مروائیں، چڑھتی کانگ ماں کچا گھڑا پر چاہڑھیوتے وجود پروں
پُٹھی کھل لوائیں تے کسے نابلتا تندور ماں چھال مروا چھوڑیں۔ یاہ واہ چھڑکنی
ہے جس نے بیگماں نادر یا ماں ڈوب کے ماریوتے مکھنی نامرگاں ماں، ڈھوکاں تے
ماہلاں کی فضا توں کڈھ کے اپنا مقدم کا فراق ماں جموں کی تپتی دُھپاں ماں اپنؤ
لہو کاڑھنو پیو۔ نتھیا دیدڑ تے مریاں ڈھینڈی راجوری کی دھرتی پر پنجال کی بکل ماں
بسیا اک گراں پروڑی کا باسی تھا۔ دواں کی اکھ چارہوئیں تے فردو وجودواں ماں
اک ہی روح بن کے دل کی دھڑکن بن گيو۔ عشق تے مُشک چھپایا کد چھپیں۔
نتھیا تے ڈھینڈی کا عشق کی گل ہر بکھی کھنڈ گئیں۔ تارنخ دان نتھیا کو اصلی ناں

عنایت دیدڑ دسیں جیہڑو بڑو بہادر تے سوہنی شکل آلو تھو۔ پروڑی گوجراں اُس کو راجواڑو تھوتے نن پیر کی خوبصورت ماہلی کنڈرں گلی نا ان دیدڑ گوجراں نے اپنا بسیبو بنا یو و تھو۔ مقدم نتھیا کی اس گراں ماں کچھری لگتی رہ تھی تے گراں کا معاملات نامیر یو جائے تھو۔ اس کو متر یو بھائی بدیا اندرو اندر نتھیا ناں بکھیر رکھے تھوتے اُس کے خلاف ہون آلیں سازشاں ماں پیستورہ تھو۔

اسے گراں ماں گجھ گھر ڈھینڈاں تے بھلیسراں کا بھی تھا۔ مریاں ڈھینڈی کا ماں باپ بھی اتے کا بسنیک تھاتے مریاں کی ماں نے اُس کو رشتو گجھ مھیاں کا بدلہ ماں حسینا بھلیسر سنگ کروا چھوڑ یو تھو جیہڑو مریاں ناذری بھی پسند نہیں تھوتے نہ ہی اُن کو ہاں جوڑ تھو۔ پیر پنجال کی اس دلیر تے باجرات عورت نے دھیاں کی اس سودے بازی کے خلاف آواز چائی تے اس کی شروعات اپنے گھروں ہی کی۔ اُس نے حسینا بھلیسر سنگ بیاہ کرن تیں انکار کر چھوڑ یو کیوں جے واہ اپنو دل پہلاں ہی مقدم نتھیا کی امانت بنا چکی تھی۔ چھیکڑ تنگ ہو کے مریاں کا ماں باپ شوپیاں ماں جا کے بس گیا پر ڈھینڈی برھیا کا دھیاڑا گنتی رہی تے جسیہی ڈھوکاں کی رت آئی تے لوک برھیا کا ڈھاراں ماں بلیں بلیں پیچن لگ گیا تے مریاں نے اپنا محبوب کی ڈھوک کو پینڈ و کچھنو شروع کیو تے رستہ کی اوکھتاں کی پرواہ کرن بغیر ڈیرھ سو میل کو فاصلو

پہاڑاں، جنگلاں تے دریاں ناٹپتاں طے کیو۔ اُس نے چرار شریف کی زیارت پر نیا
 زمینی تے شوپیاں توں نتھیا تے اُس کا رشتہ داراں واسطے تحفہ خرید کے ٹُر پئی۔ ہیر پور
 ماں واہ اپنا ہتھاں کانگن لاہ کے پہریداراں نادے چھوڑے تاں جے ویہ اڑچن
 پیدا نہ کریں۔ اسے طرح رستہ ماں گجھ خواجاں کی طرفوں مال دولت تے ٹوم ٹلاں
 زیور کی لالچ دین نا بھی تچ چھوڑے تے ان ساری چیزاں نا اپنا محبوب کا پیراں
 پیٹھ کی مٹی پر گھمان کی گل کہے۔ سفر کی ساری اوکھتاں نالتاڑتاں واہ ڈوبہ کی ڈھوک
 پچ جائے۔ سفر کا پینڈا نے اس کی سُدھ بُدھ مار چھوڑی ہووے تے اُس کی مینڈھی
 تے لیر دڈڑ ماں بھلنڈے جائیں پر اُس نا صرف یوہ سفر پور وکرنو تھوتے اپنا نتھیا
 کول پوہچو تھو۔ ڈوبہ کی ڈھوک ماں بنیا ڈھاراں ماں پچ کے وہ ڈاروں ٹٹی کونج ہاروں
 دوبارے میل کر کے رستہ کی ساری تھکاوٹ نا بھل جائے تے بھلیں بھلیں گھر کام
 ماں جھٹ جائے۔ ہر پاسے خوشی کی بہار سہی ہوئے تھی۔ واہ اپنا گھر نا بد نظر توں بچاں
 واسطے ٹوٹا کرتی تے منت منتی رہ تھی۔ گرمیاں کا دھیلاڑا تے ڈوبہ ماں پتو نہیں چلیو کس
 طرح گزر گیا۔ اس توں بعد نتھیا تے مریاں ڈھینڈی دوئے کھلا بٹ آجائیں۔

ایاں کھلا بٹ ماں دوچاہن آلا محبت کی پھل کھیلیاں ماں مست تھاتے
 اوہاں حسینا بھلیسر نا طعناں تے معناں سنگ ساڑیو جایا رہیو تھوتے وہ انگاراں پر لمو

پیو ووتھو۔ تنگ آ کے اُس نے نتھیا تیں بدلو لین کی قسم کھالی تے یاہ ہی اگ لے کے
 بودھلا راجپوتاں کول جناں توڑیا تے اُتوں ناکام ہون پر راجوری جرال حکمراناں
 اگے پیش ہو یو پر مقدم نتھیا کا دبدبہ، جوانمردی تے دوست داری کی وجہ توں ات
 بھی اُس کی تمنا پوری نہ ہو سکی۔ چھیکڑوہ جموں کا دربا ماں حاضر ہو یو تے چھند پرت
 کر کے نتھیا کے خلاف مقدمو کیو تے چھپ کے حملو کرن کی سازش تیار کی جس ماں
 موندو موہرے موہرے تھو۔ ادھی رات نادھاڑ سٹ کے نور اچھی ہاروں ستاوانہتا
 نتھیا پر حملو کر دتو جائے تے موندو چھری اُس کی گردن ماں گھبا چھوڑے تے
 ڈھینڈی نابلاتاں بلاتاں نتھیا کی آواز بند ہو جائے۔ حسینو ڈھینڈی ناہتھیاں کی سبیل
 بناوے پر اُس کی اکھاں ماں پہلاں ہی لہو چھانیو ووتھو تلوار کڈھ کے حسینا کو سر
 ڈھرنالوں جڈا کر چھوڑے تے موندو کی بانہہ کپ کے اپنا نتھیا کی جوان مرگی کی ساڑ
 مکاوے۔ واہ اپنؤ حواس گنواپسے تے اپنا بال پٹی پٹی جھلی ہو کے پھرن لگ جائے۔
 اُس کا منہ توں نکلن آلا روڑیاں کا بول لوک بار بن گیا جھیرا اج بھی راجوری کا
 پہاڑاں تے جنگلاں ماں لوکاں نامریاں ڈھینڈی کا بین تے ہڈکن کی آواز آوے۔
 یوہ عشق امر ہو گیو تے مردار مندی موت مر کے دھرتی پیٹھ غیب ہو گیا۔ نتھیا کی قبر پر
 اج بھی دعا منگن آلا لبھیں پر قاتلاں کی کائے نشانی بھی نہیں لہستی۔

1۔ لفظ تے اُن کا مطلب

بار	:	اک لوک گیت جس ماں کائے کہانی کہی گئی ہوئے
گوچھڑ	:	گلو
ماہلی	:	شنگراں کی بقل ماں نیوتلو
بلی بلیاس	:	رونو
چھڑکنی	:	تڑفاٹ
تتی	:	گرم
بسیو	:	رہن کی جا
متریو	:	دوجی ماں کوپوت
ہان	:	برابر
چھیکٹ	:	آخر
اڈار	:	پکھرواں کورل اڈنو
موہرے	:	اگے
غیب	:	اوہلے ہونو

2۔ سوالات:

- (۱) مریاں ڈھینڈی کی بارکیوں مشہور ہے؟
- (۲) نتھیو ڈیدڑ کت کورہن آلو تھو؟
- (۳) مریاں کی ماں نے حسینا بھلیسر سنگ مریاں کو بیاہ کاں کے عوض طے کیو تھو؟
- (۴) مریاں کا ماں باپ شوپیاں ماں کیوں بسیا؟
- (۵) مریاں ڈھینڈی نے اپنی محبت توڑ چاڑھن واسطے کے قدم چایا؟
- (۶) حسینا بھلیسر نے نتھیو ڈیدڑ کے خلاف کے سازش کی؟
- (۷) مریاں ڈھینڈی کی کہانی اپنا لفظاں ماں لکھو۔

3۔ لفظاں نا جملاں ماں برتو:

کچہری، کانگ، نمیرو، عورت، چھیکڑ،
ڈھوک، میل، موہرے، غیب